

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਐਨ.ਐਚ. ਭਗਵਤੀ ਅਤੇ ਐਨ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਅਈਅਰ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1955 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 49.

26 ਅਪ੍ਰੈਲ 1956

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਐਕਟ (1953 ਦਾ ਐਕਟ X II)-ਸੈਕਸ਼ਨ 9-ਰਾਜ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਨਾਅਰੇ- ਮੁਕੱਦਮੇ- ਜਦੋਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ-ਲੋਕਤੰਤਰ-ਰਵਾਇਤ-ਰਾਜ ਮੰਤਰੀਆਂ-ਅਸਲੀਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਨਾਅਰੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਵਾਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦਾ ਲਾਭ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨੋਟਿਸ ਹੇਠਲੀ ਗੱਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਾ ਭਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਨਾਪਸੰਦ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਅਦਾਲਤ ਦੇ 30 ਜੂਨ, 1954 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਉਪਜੇ, 1954 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 778, ਸਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 9 ਜੁਲਾਈ, 1954 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1954 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 409 ਵਿੱਚ)।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਦਾਸ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਘੂ ਨਾਥ ਪੰਡਿਤ।

ਸ੍ਰੀ ਜਿੰਦਰਲਾਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਜੀ.ਗੋਖਲੇ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਭਗਵਤੀ ਜੇ.- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜ਼ਾਜਤ ਵਾਲੀ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਐਕਟ, 1953 (1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ XII) ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ "ਐਕਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੇਟਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਜਿਸ ਨੇ 23 ਮਾਰਚ, 1954 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੇਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਜਲੂਸ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜਲੂਸ ਗੁਲ ਪਾਰਕ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਲਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਪਾਂ 'ਤੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਚਿਤਰਾ ਟਾਕੀਜ਼ ਨੇੜੇ ਰੁਕਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੈਦਲ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਤ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ "ਜੱਗੂ ਮਾਮਾ ਹਾਏ ਹਾਏ (ਜੱਗੂ, ਮਾਮਾ ਮਰ ਗਿਆ)" ਅਤੇ "ਖਚਰ ਖੇਤਾ ਹਾਏ ਹਾਏ (ਖਚਰ-ਕਮ-ਖੇਤਾ ਮਰ ਗਿਆ)" ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ। ਪਹਿਲਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਨਰਾਇਣ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਭੀਮ ਸੇਨ ਸੱਚਰ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦਾ ਬੋਲਣਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ-ਕਲਾਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: - "ਕਿ ਤੁਸੀਂ, 23 ਮਾਰਚ 1954 ਦੇ ਦਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ, ਇਕ ਜਲੂਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ

ਹੋਏ, "ਜੱਗੂ ਮਾਮਾ ਹਾਏ ਹਾਏ" "ਖਚਰ ਖੇਤਾ ਹਾਏ ਹਾਏ" ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ ਜੋ ਕਿ ਅਸਲੀਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਸਬੂਤ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ ਸਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਏ ਗਏ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਵੀ ਢਾਹ ਲਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਿਸਟਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਹਾਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆ ਗਈ ਹੈ।

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਲੂਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ-

"9. ਜੇ ਵੀ-

(ੳ) ਕੋਈ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਅ) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂ ਲਿਖਿਆ, ਜਾਂ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਮਾਨ ਜਾਂ ਸੁਣਨਯੋਗ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਬਿਆਨ, ਅਫਵਾਹ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਭਾਸ਼ਣ, ਬਿਆਨ, ਅਫਵਾਹ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸਤਾਨਾ ਸਬੰਧਾਂ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਦਾ ਤਖਤਾ ਪਲਟਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ, ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ ਜੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ"।

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਇਕੋ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ (1) ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸਤਾਨਾ ਸਬੰਧਾਂ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ (2) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ

ਭੜਕਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਜਾਂ (3) ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਖਾੜ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੇਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਕੈਮੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਕ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਅਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੋ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਰਤੇ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਨ। . "ਜੱਗੂ ਮਾਮਾ ਹਾਏ ਹਾਏ" ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਜੱਗੂ, ਜਿਸਦੀ ਭੈਣ ਹੈ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਰ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਹਨਤ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਸ਼ਲੀਲ ਗਾਲੀ ਗਲੋਚ ਸੀ। "ਖਚਰ ਖੇਤਾ ਹਾਏ ਹਾਏ" ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਮੁਲਕੁਮ-ਖੇਤਾ ਮਰ ਗਿਆ, ਲਾਹਨਤ ਉਸ ਨੂੰ" ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਭੀਮ ਸੇਨ ਸੱਚਰ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੱਚਰ ਨੂੰ ਖੱਚਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੱਚਰ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਖੇਤਾ, ਇੱਕ ਗਏ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਭੜਾਸ ਕੱਢੀ ਗਈ।

ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੋ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਵਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਮੇਟਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਾਅਰੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣੇ

ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਭੜਕਾਊ ਅਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸ਼ਿਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਿਆਨ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ਤਾਨਾ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਖਾੜ ਸੁੱਟਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹਨ। ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੋਣ, ਯਕੀਨਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਹੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਿਆਨ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਮਰਿਆਦਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਰਾਮ ਰਾਖਾ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2, ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ., ਜੇ ਜਲੂਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ:-

"ਉੱਥੇ ਕਾਫ਼ੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਆਦਮੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ

ਕੋਲ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ
ਝਗੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ"।

ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 3 ਦਾ ਸਬੂਤ ਵੀ ਸੀ:

"ਜਲੂਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ
ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਐਲਾਨਿਆ।

ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 4:-

"ਜਨਤਾ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਬੰਦੇ ਸਨ। ਨਾਅਰਿਆਂ ਦਾ ਜਨਤਾ 'ਤੇ
ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਿਆ"।

ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਾਮ ਰਾਖਾ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੁੱਢਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਾਇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 3 ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 4, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਤਫਤੀਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਬਿਆਨ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰੇ ਗਏ ਇਹਨਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬਦਨਾਮ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਤ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਇਕਮਾਤਰ ਅਪਰਾਧ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੰਗੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ,

ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਜਾਂ ਦੰਗੇ ਭੜਕਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਸਲੀਲ ਨਾਅਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਜਲੂਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਮਾਜ ਦਾ ਉਹ ਤਬਕਾ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਲੀਲ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਵਾਲੇ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਲੀਲ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਸਰਵੋਤਮ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ। "ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਾ ਭਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪਤਲੀ ਚਮੜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅਕਸਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ 'ਮਨੁੱਖਾਂ' 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਤਲ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਸਨ; ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ" (ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਕਬਰਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਇਨ ਸੇਮੇਰ ਬਨਾਮ ਬਟਰਵਰਥ (1) ਅਤੇ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਸਰ ਆਰ. ਕਾਰਡਨ (2) ਵਿੱਚ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ। "ਜੇ ਕੋਈ ਭਰਦਾ ਹੈ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਲਈ ਅਣਸੁਖਾਵਾਂ ਹੋਵੇ" (ਪ੍ਰ. ਬਰੈਮਵੈਲ, ਬੀ., ਕੈਲੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਰਲਾਕ (3) ਵਿੱਚ)। ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ

ਜਨਤਕ ਆਦਮੀ ਵੀ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

ਇਹਨਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਡੀਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।